

Efektyvus energijos valdymas pastatuose – atsakas į energetikos iššūkius Europoje

*Europos Parlamento narys Š. Birutis
EFIEES ir Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos
organizuotas forumas „Vartotojams pateikiamos
energijos valdymas: kokie veiksmai pagerintų energijos
efektyvumą pastatuose“*

Tausios energijos link

Tebesitęsiantis nestabilumas energijos gamybos ir tranzito regionuose bei pasaulinės ekonominės perspektyvos skatina **ES vykdyti tausią energetinę politiką.**

Aplinkosauginis aspektas –80 proc. šiltnamio efekta sukeliančių dujų išmetimų kyla dėl su energetika susijusios veiklos.

Europa dėl neefektyvaus vartojimo veltui išeikvoja mažiausiai 20 proc. energijos. Nesugebėdami efektyviai panaudoti energijos kasmet iki 2020 m. prarasime daugiau kaip 100 mlrd. EUR.

Strateginiai dokumentai

- **Pastatų energetinio naudingumo direktyva** (valstybėse narėse turėjo būti įgyvendinta iki 2006 sausio)
- **Žalioji knyga apie energijos vartojimo efektyvumą**
- **Energijos efektyvumo veiksmų planas**
- **Europos energetikos paketas**

Pastatų energetinio naudingumo direktyva *(2002/91/EC)*

Šis dokumentas buvo svarbus postūmis išnaudoti pastatų energetinio naudingumo galimybes. Direktyva dėl **pastatų energetinio naudingumo** numato statybos kodeksų naujiems ir didesniems renovuotiems pastatams taikymą, energetinių parametrų sertifikavimą, šildymo ir aušinimo sistemų patikrinimą. Valstybės narės šią direktyvą turėjo įgyvendinti iki 2006 metų.

Žalioji knyga apie energijos vartojimo efektyvumą

Tai kertinis dokumentas, praplečiantis diskusiją dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuris, be jokios abejonės, yra vienas iš pagrindinių šių dienų energetikos politikos Europos Sąjungoje klausimų. Ties šiuo dokumentu Europos Parlamento Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas aktyviai dirbo praėjusių metų pirmąjį pusmetį ir 2006m. birželį Europos Parlamentas pritarė šiai iniciatyvai.

Energijos efektyvumo veiksmų planas

Plane pateikiamos prioritetinės priemonės, susijusios su įvairiausiomis ekonomiškais energijos efektyvumo iniciatyvomis. Tai yra veiksmai, susiję su tausiai energiją naudojančiais prietaisais, pastatais, transportu ir energijos gamyba.

Šiuo metu Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitete pradėjome analizuoti ir rengti pranešimą dėl minėto dokumento. Nekantriai laukiame kolegų nuomonių iš Regioninės plėtros; Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos; Ekonomikos ir pinigų politikos komitetų. Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas dėl šio dokumento yra numatęs balsuoti lapkričio 29d.

Europos energetikos paketas

Šiame dokumente Europos Komisija nurodė tikslą iki 2020 m. 20 proc. sumažinti visos pirminės energijos suvartojimą. Komisija siūlo gerinti esamų ES pastatų energetinį naudingumą ir šilumos bei elektros energijos gamybos veiksmingumą, perdavimą ir paskirstymą. Europos Parlamentas džiaugiasi šia Europos Komisijos iniciatyva ir vertina šio dokumento svarbą. Europos Parlamentas artimiausioje ateityje pradės dirbti ties šiuo dokumentu.

Lietuvos patirtis: 1. Pastatų energetinio naudingumo direktyvos (2002/91/EC) įgyvendinimas

- Direktyva Lietuvoje yra pilnai įgyvendinta. Įgyvendinimą kuruoja Aplinkos ministerija.
- Nuo 2007m. Lietuvoje yra pradėti sertifikuoti pastatai.
- Sertifikavimo darbus atlieka 155 sertifikavimo ekspertai.
- Šiai dienai Lietuvoje sertifikuota virš 100 pastatų.

Lietuvos patirtis: 2. Daugiabučių namų modernizavimo programa

- Lietuvoje nuo 2005m. pradėta įgyvendinti daugiabučių namų modernizavimo programa, pagal kurią iki 2020 metų planuojama modernizuoti apie 70 procentų senos statybos daugiabučių namų.
- Svarbiausias programos tikslas yra didinti energijos vartojimo efektyvumą ir mažinant patalpų šildymo išlaidas, padėti daugiabučių namų savininkams ir mažas pajamas gaunančioms šeimoms modernizuoti daugiabučius namus, kuriuose jie gyvena.
- Lietuvoje net 65 proc. gyventojų gyvena daugiabučiuose.
- Šiomet biudžete daugiabučių renovacijai numatyta 15 mln. litų.

Daugiabučių namų modernizavimo programa *Renovuojamas daugiabutis namas Vilniuje,* *Architektų g. 91*

Daugiabučių namų modernizavimo programoje atliekami šie renovacijos darbai:

- šiltinamos lauko sienos,
- keičiami liftai,
- stiklinami balkonai,
- keičiamos laiptinių durys,
- keičiami langai.

Duomenys: 16 aukštų, 64 butų daugiabutis namas.

Namas pastatytas 1985 metais.

Bendra investicijų vertė 1,04 mln. Lt.

Šio daugiabučio namo gyventojams suteikta 443 tūkst. Lt valstybės parama.

Planuojama, kad energijos bus sutaupoma apie 50 proc.

Daugiabučio namo sienų šiltinimo darbus planuojama užbaigti šiais metais.

Daugiabučių namų modernizavimo programa *Renovuotas daugiabutis namas Panevėžyje,* *Statybininkų g. 46*

Daugiabučių namų modernizavimo programoje atlikti šie renovacijos darbai:

- apšiltintos namo sienos,
- pakeisti langai laiptinėse,
- pakeisti langai butuose,
- pakeistos lauko durys,
- laiptinių remontas,
- namo stogo remontas.

Duomenys: 5 aukštai, 4 laiptinės,
100 butų daugiabutis namas (buvęs bendrabutis).

Namas pastatytas 1976 metais.

Bendra investicijų vertė yra 1,2 mln Lt.

Tai antrasis apšiltintas namas Panevėžio mieste.

Planuojama darbų pabaiga – 2007 metų rugpjūčio mėnesį.

Baigus darbus planuojama sutaupyti apie 30 proc. energijos.

Pabaigai

Tvarus energijos taupymo galimybių realizavimas yra svarbi Bendrijos energetikos politikos dalis. Pagal šiandienines energijos kainas, megavatui sutaupyta energijos reikia maždaug pusės tų išlaidų, kurių reikėtų tam pačiam energijos kiekiui pagaminti. Taigi, **pigiausia, konkurencingiausia, švariausia ir saugiausia energijos forma Europos Sąjungoje išlieka sutaupyta energija.**